

ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ İnkılap Tarihi Deneme Sınavı

1-“Mustafa Kemal’in dünyaya geldiği günlerde Osmanlı Devleti; siyasi, sosyal ve ekonomik alanda sıkıntılı bir dönemden geçiyordu. Yüz yıllardır sahip olduğu topraklar üzerinde hâkimiyetini korumakta ve bu topraklar üzerinde yaşayan toplulukları bir arada tutmakta zorlanıyordu. Fransız İhtilali sonrası dünyaya yayılan milliyetçilik, özgürlük, eşitlik kavramları çok uluslu Osmanlı Devleti’ni de Balkan topraklarından başlayarak etkilemeye başladı. Milliyetçilik düşüncesi ve bazı Avrupalı devletlerinkışkırtması Balkan topluluklarının 19. yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı Devleti’ne karşı isyan etmesine neden oldu.”

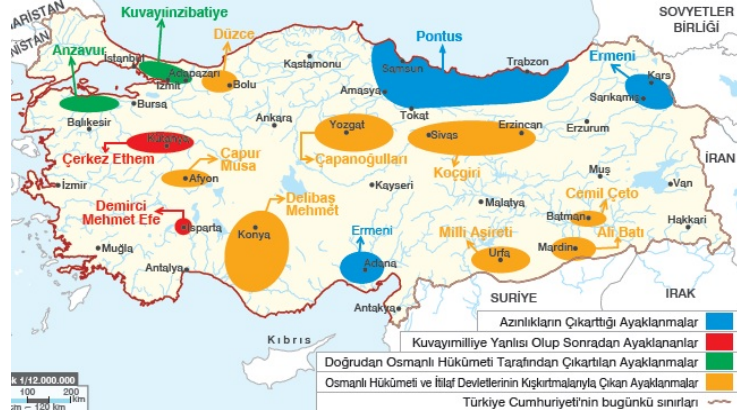
Aşağıdakilerden hangisi isyan hareketlerinin kısa sürede yaygınlaşmasının nedenlerinden değildir?

- A- Balkan ulusları arasındaki kültür farklılıkları
- B- Osmanlı Devletinin asayişi sağlayamaması
- C- Osmanlı Devleti yöneticilerinin baskıcı tutumu
- D- Rusya’nın ayrılıkçı fikirleri desteklemesi

2-“Mustafa Kemal Harp Akademisini bitirdikten sonra staj yapmak için 5 Şubat 1905’te Şam’daki 5. Orduya atandı. Bu sırada Şam’da iç karışıklıklar yaşanıyordu. Devletin halk üzerindeki otoritesi zayıflamıştı. Ayrıca eşkiya saldırıları da halkı zorluyordu. Mustafa Kemal, daha ilk görev yerinde karşılaştığı bu sıkıntılı durum içinde yılmamış, bugünü değil yarının adamı olmaya karar vermişti. Dağılmak üzere olduğunu düşündüğü imparatorluktan ulusal nitelikleresahip bir Türk Devleti çıkartmanın gerektiğini daha o günlerde öngörmüştü.” **Bu durum karşısında Mustafa Kemal’in** “Ancak hür fikirli insanlardır ki vatanlarını sahip olabilirler. Onlardır ki vatanlarını kurtarıp korumak kudretine sahip olurlar” **diyerek kurduğu cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?**

- A- İttihat ve Terakki Cemiyeti
- B- Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
- C- Milli Kongre Cemiyeti
- D- Felah-ı Vatan Grubu

3-

“BMM’nin amacı tam bağımsızlığı, vatanın bütünlüğünü ve ulusal egemenliği sağlamaktır. Bu amaçları gerçekleştirmeye çalışan BMM’ye karşı İstanbul Hükümeti’nin tavrı giderek sertleşti. İstanbul

Hükümeti BMM’yi ve onunla birlikte ulusal kurtuluş hareketini yok etmek için halkı kışkırtarak Anadolu’nun birçok yerinde BMM’ye karşı ayaklanmaların çıkmasında etkili oldu. Yukarıdaki haritada da görüldüğü gibi ayaklanmalar kısa sürede tüm Anadolu’ya yayılmıştır” **Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A- Saltanat yanlılarının destek vermesi
- B- Azınlıkların devlet kurma isteği
- C- Rusya’nın azınlıkları kışkırtması
- D- Anadolu’daki otorite boşluğu

4- “Birinci Dünya Savaşı’nın genel nedenleri incelendiğinde şunlar söylenebilir: Sanayi Devrimi sonrası ortaya çıkan ham madde ve pazar arayışı, diğer bir deyişle sömürge arayışı, askerî açıdangüçlü olmayı zorunlu hâle getiriyordu. Bu nedenle devletler silahlanmak için yüksek miktarda paralar harcıyorlardı. Özellikle İngiltere ve Almanya büyük bir yarış hâlindeydi. Diğer taraftan birçok ulus, Fransız İhtilali’nin doğurduğu milliyetçilik akımının da etkisiyle hanedana dayalı devlet sistemiyerine ulus haklarına dayalı bağımsız devlet kurmak istiyordu. Ulusal haklarını her şeyin üstündetutarak savaşma isteklerine haklı gerekçeler yaratmaya çalışan devletler vardı.” **Bu bilgilere dayanarak;**

- I- Askeri
- II- Siyasi
- III- Dini
- IV- Ekonomik

I. Dünya savaşının genel nedenlerinin yukarıdaki alanlardan hangileri ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A- I ve II
- B- I-II ve III
- C- II-III ve IV
- D- I-II ve IV

5-“Sarıkamış’taki başarısızlıktan sonra Rus kuvvetleri 1916 başlarından itibaren Erzurum, Van, Muş, Bitlis, Trabzon ve Erzincan’ı işgal etti. Çanakkale Savaşlarındaki başarısından sonra Mustafa KemalDoğu Cephesi’ne atandı. Burada emrindeki birliklerin yiyecek, giyecek ihtiyaçlarının giderilmesini ayrıca haberleşmedeki aksaklıkların çözüme ulaştırılmasını sağladı. Tüm bu çalışmaların sonunda 6-7 Ağustos 1916’da Muş ve Bitlis’i Ruslardan geri aldı.”

Bu bilgilere göre kaybedilen yerlerin Ruslardan geri alınmasını sağlayan temel neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A-Ordunun temel ihtiyaçlarının karşılanması
- B-Rusların kendi isteğiyle savaştan çekilmesi
- C-Osmanlı ordusunun teknolojik üstünlüğü
- D-Almanya’nın Osmanlı ordusuna destek vermesi

6-*İtalya, kazanan grup içinde olmasına rağmen, kendisine söz verilen toprakları elde edemedi ve ekonomik bunalıma girdi. Rusya’da yıkılan çarlık rejiminin yerine dünyanın ilk sosyalist yönetimi kuruldu.

*Araplar, Osmanlı İmparatorluğu’ndan ayrılarak İngiltere ve Fransa’nın güdümünde olan mandayönetimleri altına girdiler.

*İlk kez kimyasal silah, denizaltı ve tank kullanıldı. Dünya barışını korumak için Milletler Cemiyeti (Cemiyetiakvam) kuruldu. İmzalanan antlaşmalar barışı sağlamadı.

Yukarıda verilen maddelere en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A-Fransız İhtilalinin sonuçları
- B-I. Dünya Savaşının Nedenleri
- C-I. Dünya Savaşının Sonuçları
- D-Kurtuluş Savaşının Sonuçları

7- “Misakımillî ile Türk yurdunun sınırları çizilmiş, Türk ulusu tam bağımsızlık amacını dünyaya duyurmuştur. Mustafa Kemal’in düşünceleri Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından da kabul edilirken Kurtuluş Savaşı’nın temel programı yasallaşmıştır. Tartışma konusu olan topraklarda halkoylaması yapılması önerilmiştir.” **Bu önerinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A-Bölgelerin zengin maden yataklarına sahip olması
- B-Türk tarafının sorunu barışçı yoldan çözme isteği
- C-İtilaf devletlerinin baskısı
- D-Milletler cemiyetinin halkoylaması isteği

8- *Sınırların denetlenmesi ve iç düzenin korunması için gerekli olan birlikler dışında, Osmanlı orduları terhis edilecek, bütün savaş gemilerine, ordunun taşıt, araç, gereç, silah ve cephanesine el konacak. *Osmanlı Devleti’nin elindeki tüm savaş tutsakları serbest bırakılacak, buna karşılık Türk tutsaklar İtilaf Devletleri buyruğunda kalacak.

*Brest-Litovsk barışından sonra İran ve Kafkasya’ya giren Osmanlı birlikleri derhal geriye çekilip dağıtılacak, Anadolu dışındaki Osmanlı birlikleri ise en yakın İtilaf Devletleri komutanlıklarına teslim olacak.

Yukarıda Mondros Ateşkes Antlaşmasının bazı maddeleri verilmiştir. Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti hakkında çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A-Egemenlik hakları zedelenmiştir.
- B-Geniş çaplı toprak kaybına uğramıştır
- C-Ekonomisi çökme noktasına gelmiştir.
- D-Denizlerdeki hâkimiyetini kaybetmiştir.

9-“Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Cumhuriyet tarihinin ilk muhalefet partisi oldu. Parti, tüzüğünde “dinsel düşüncelere ve inançlara saygılı olduğunu” belirtti. Normal şartlarda doğal karşılanacak bu ifade; halifeliğin yeni kaldırıldığı, laiklik anlayışının henüz kökleşmediği bir ortamda, dinî duyguları sömürerek halkı Cumhuriyet’e, ilerlemeye ve yenileşmeye karşı kışkırtmak isteyenlere fırsat oluştuyordu. Aynı zamanda parti, yapılan inkılaplara karşı olanların da toplandığı bir yere dönüşüyordu.” **Bu bilgilere dayanarak Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A-Dini inançlara saygılıdır.
- B-Düşünce özgürlüğünü savunmuştur.
- C-İslam inancını diğer inançlardan üstün tutmuştur.
- D-Zamanla inkılap karşıtlarının yuvası olmuştur.

10-“1930’a gelindiğinde özellikle 1929 Dünya Ekonomik Bunalımının yarattığı ekonomik güçlükler yanında, basında ve mecliste birtakım hoşnutsuzluklar belirdi. Mustafa Kemal, çok partili siyasal hayata geçilmesinin, yaşanan sıkıntıların giderilmesi için çözüm olabileceğini düşündü.” **Bu doğrultuda kurulan muhalefet partisi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A-Serbest Cumhuriyet Fırkası
- B-Hürriyet ve İtilaf Fırkası
- C-Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- D-Cumhuriyet Halk Fırkası

11-“Sofya’da ateşemiliter olarak görev yapan Mustafa Kemal, oradaki Türklerle çeşitli bağlantılar kurarak onların sıkıntılarını dinledi. Sofya’da bulunan büyükelçilerle temaslarda bulunarak Avrupa’da oluşan kutuplaşmaların nabzını tuttu. Zaman zaman Bulgar Ulusal Meclisinin çalışmalarını izleyerek yorumlarını İstanbul Hükümeti’ne bildirdi.” **Mustafa Kemal’in Sofya’da yaptığı bu çalışmalar, kendisine aşağıdaki alanlardan hangisinde daha çok katkı sağlamıştır?**

- A-Askeri
- B-Diplomatik
- C-Ekonomik
- D-Sosyal

12- “Osmanlı devlet yönetiminde söz sahibi olan İttihat ve Terakki Cemiyeti’nin liderlerinden Enver Paşa’ya göre yıkılmak üzere olan imparatorluğun kurtulmak için son şansı, Almanya’nın yanında savaşa girmektir. Enver Paşa, Alman disiplinine o kadar güveniyor ve savaşı Almanya’nın kazanacağına o kadar inanıyordu ki bu devletin yanında savaşa girilirse kaybedilen toprakların geri kazanılacağından emindi. Kafkaslardaki Türkler, Rus egemenliğinden kurtarılacak ve büyük bir Turan İmparatorluğu kurulması olasılığı doğacaktı. Ayrıca kapitülasyonlar kaldırılacak, var olan dış borçlar silinecek ve İmparatorluğun itibarı geri kazanılacaktı.” **Bu bilgilere göre Enver Paşa’nın Osmanlı Devletini I. Dünya Savaşına sokmak istemesinin nedeni aşağıdaki akımlardan hangisi ile doğrudan ilişkilidir?**

- A-Türkçülük
- B-Osmanlıcılık
- C-Batıcılık
- D-İslamcılık

13-“İngiltere, Irak petrollerini ele geçirmek amacıyla bu cepheyi açtı. Savaşın ilk yıllarında Osmanlı ordusu bu cephede başarılı savaşlar yaptı.Hatta 29 Nisan 1916’da Kutulamare’de İngiliz General Townshend (Tavzınd) ile on üç bin kişilik kolordusunu tutsak aldı. Bu ağır yenilgiden ders çıkaran İngiltere Basra Limanı’nı askerî harekât için genişletti.”**Bu bilgilere göre İngiltere’nin Irak Cephesine yoğunlaşmasının nedeni, aşağıdaki alanlardan hangisiyle doğrudan ilişkilidir?**

- A-Askeri
- B-Siyasi
- C-Ekonomik
- D-Sosyal

14-“İngiltere’nin sömürgelerine giden en önemli yol Akdeniz’den geçiyordu. Akdeniz’de güçlü bir İtalya yerine zayıf bir Yunanistan, İngiltere’nin çıkarlarına daha uygundu. Bu nedenle İngiltere Başbakanı Lloyd George (LoydCorç), İtalyanların Anadolu’da yayılmasına karşı çıktı.Bu durum,İtalya ile müttefiklerinin arasının açılmasına neden oldu.”

Buna göre:

I-İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır
II-İngiltere, Akdeniz’deki hâkimiyetini güçlendirmek istemiştir.

III-İtalya’nın güçlenmesi engellenmek istemiştir.
durumlarından hangileri ortaya çıkmıştır?

- A-Yalnız I
- B-I ve II
- C-I ve III
- D-I-II ve III

15-“Azınlıkların kurduğu zararlı cemiyetler, faaliyet gösterdikleri yerlerde silahlı çeteler oluşturup Türkleri göçe zorlamayı amaçlıyorlardı. Böylece yapılacak nüfus sayımında Türklerden daha fazla görünecekler ve Wilson İlkeleri’ne göre o toprakları ele geçireceklerdi. Ayrıca, yurttta güvenliği bozarak Mondros Ateşkesi’nin 7. maddesinin uygulanması için zemin hazırlamaya çalışıyorlardı.” **Azınlıkların kurduğu cemiyetlerin faaliyetlerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A-Ekonomik bağımsızlık elde etmek
- B-Ticari faaliyetleri geliştirmek
- C-Bağımsız devlet kurmak
- D-Kapitülasyonlardan faydalanmak

16-“İstanbul Hükümeti Anadolu’daki pekçok kente telgraf çekerek Mustafa Kemal’in tutuklanıp İstanbul’a gönderilmesini istedi. Yapılan bu baskılar nedeniyle bazı illerden delege seçilemedi, seçilen delegelerin birçoğu da aynı baskılar nedeniyle Sivas’a gelemedi. Ayrıca hükümetin çağrısıyla Elazığ Valisi Ali Galip Sivas’taki kongre çalışmalarını engellemeyi denedi. İngilizler ve Fransızlar da bu kongrenin toplanması hâlinde Hükümeti Sivas’ı işgal etmekle tehdit ettiler.” **İstanbul hükümetinin ve İtilaf Devletlerinin, Sivas Kongresini engellemek istemelerinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A-Ermenilerin Doğu Anadolu’yu ele geçirmesini sağlamak
- B-Milli Mücadelenin yayılmasını engelleme isteği
- C-Bölgedeki maden yataklarını ele geçirme isteği
- D-Anadolu üzerinden Rusya ile bağlantı kurma isteği

17-“Ankara, Millî Mücadele’nin merkezi seçildi çünkü İstanbul’da açılacak olan Meclis-i Mebusan’ın çalışmaları daha yakından izlenebilecekti. Demiryolu ulaşımı ile değişik yerlerle bağlantıda kolay sağlanıyordu. Ayrıca Yunanlarla savaşılan Batı Cephesi’ne yakındı. Henüz işgal edilmemişti ve bu nedenle haberleşme olanakları uygundu.”

Verilen bilgilere göre Ankara’nın Milli Mücadelenin merkezi olarak seçilmesindeki etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A-**Jeopolitik konumu
- B-**Kültürel yapısı
- C-**Saltanat yanlılarının varlığı
- D-**Milli Mücadele yanlılarının varlığı

18-“Mustafa Kemal, 19 Mart 1920’de yayımladığı genelgede Ankara’da olağanüstü yetkilere sahip bir meclisin toplanacağını haber verdi. Yapılacak yeni seçimlerle oluşacak bu meclise, İstanbul’dan tutuklanmamış olan mebusların da katılabileceğini bildirdi. 23 Nisan 1920’de en yaşlı üye Şerif Bey başkanlığında Ankara’da açılan meclis, o günlerde Büyük Millet Meclisi (BMM) olarak adlandırılmıştır. Yaklaşık 9 ay sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) olarak anılmaya başlanmış ve ardından bu ad süreklilik kazanmıştır.”**Bu aşamadan sonra;**

I-Ulusal güçleri birleştirmek,
II- Düzenli orduyu oluşturmak,
III- Misakımillî hedefini gerçekleştirmek.
gibi hedeflerden hangileri BMM’nin öncelikli amacı olmuştur?

- A-**Yalnız I
- B-**I ve II
- C-**I ve III
- D-**I-II ve III

19- Sevr Antlaşması, Osmanlı Devleti’nin imzaladığı son antlaşmadır. Osmanlı Mebusan Meclisi Misakımillî kararlarını kabul etmişken İstanbul yönetimi bu antlaşmayı kabul etmiştir ve anayasaya aykırı davranmıştır. Çünkü Osmanlı Anayasası olan Kanunu Esasiye’ye göre bir barış antlaşmasının, Meclis-i Mebusan’ın onayından geçmesi gerekiyordu. Bu antlaşma ile toprakları paylaşılan, ordusu güçsüzleştirilen, ekonomisi İtilaf Devletleri’nin kontrolüne giren Osmanlı Devleti ve Türk milleti yok sayılmıştır. **Mebuslar Meclisinin Misakımillî’yi kabul etmesine rağmen İstanbul Hükümetinin Sevr’i imzalaması aşağıdaki durumlardan hangisini kanıtlar?**

- A-**İstanbul Hükümeti ekonomik kazanımlar elde etmiştir.
- B-**Milli iradeye ters düşülmüştür.
- C-**Milli Mücadele başarısızlıkla sonuçlanmıştır.
- D-**İstanbul Hükümetinin geleceği garanti altına alınmıştır.

20-“Düzenli ordu birliklerinin bulunmadığı bu yörelerde, Temsil Kurulunun görevlendirdiği subayların yaptıkları örgütleme çalışmaları ve Karayılan, Tayyar Rahmiye Hanım gibi yerel kahramanların özverili mücadeleleriyle yerli halk; Mersin, Adana, Urfa, Maraş ve Antep kentlerinde Fransız ve Ermenilere karşı büyük bir direniş gösterdi.” **Güney Cephesindeki bu mücadele aşağıdakilerden hangisini kanıtlar niteliktedir?**

- A-**Halk çıkarları için mücadele etmiştir
- B-**Saldırgan bir tutumla hareket edilmiştir.
- C-**Milli birlik ve bağımsızlık anlayışıyla mücadele edilmiştir.
- D-**Topyekûn seferberlik anlayışıyla hareket edilmemiştir.